

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Харківський національний автомобільно-дорожній університет
Факультет транспортних систем
Кафедра транспортних технологій

ЗАТВЕРДЖУЮ

Перший проректор з НІР

професор

А.Г. Батракова

«18» 12 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни

ОК 32 «Комерційна робота на транспорті»

(шифр за освітньою програмою і назва навчальної дисципліни)

статус дисципліни

обов'язкова

(обов'язкова / вибіркова)

рівень вищої освіти

перший (бакалаврський)

(перший (бакалаврський) / другий (магістерський) /
третій (освітньо-науковий))

галузь знань

27 – транспорт

(шифр і назва галузі знань)

спеціальність

275.03 – транспортні технології (на
автомобільному транспорті)

(шифр і назва спеціальності)

освітня програма

Транспортні технології(на
автомобільному транспорті)

(назва освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми)

мова навчання

державна

1. Мета вивчення навчальної дисципліни.

Метою вивчення навчальної дисципліни є формування у майбутніх фахівців сучасного управлінського мислення та системи спеціальних знань у галузі транспортних технологій на автомобільному транспорті, вивчення теоретичних, практичних та методичних положень щодо самостійного вирішення задач комерційної роботи на транспорті.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є педагогічно-адаптована система понять про принципи та методи задач комерційної роботи на транспорті з їх застосуванням у галузі транспортних технологій.

Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

- вивчення основ комерційної роботи на транспорті;
- засвоєння змісту та характеристик транспортних послуг;
- вивчення питань комерційної роботи при організації збуту транспортних послуг;
- набуття умінь оперативного управління транспортним процесом та економічного обґрунтування рішень по організації перевезень;
- формування навичок дослідження ринку транспортних послуг;
- формування навичок комерційного оформлення несхоронності вантажів та страхування перевезень.

(Пояснення: коротке пояснення можливостей та переваг, які надає вивчення дисципліни)

2. Передумови для вивчення дисципліни:

ОК 10. Основи теорії систем і управління, ОК 14. Загальний курс транспорту, ОК 18. Вантажознавство, ОК 19. Транспортні системи, ОК 25. Основи менеджменту, ОК23. Вантажні перевезення.

(Пояснення: для обов'язкових дисциплін зазначаються ті обов'язкові дисципліни, які передують їх вивченню згідно зі структурно-логічною схемою освітньої програми, та / або базові курси, необхідні для їх вивчення. Для вибіркових дисциплін зазначаються базові курси та дисципліни, необхідні для їх вивчення)

3. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів / год.	3/90	3/90
Семестр викладання дисципліни	<u>8</u> (порядковий номер семестру)	<u>10</u> (порядковий номер семестру)
Розподіл часу за навчальним планом:		
– лекції, год.	16	4
– практичні (семінарські) заняття, год.	8	2
– лабораторні заняття, год.	-	-
– самостійна робота, год.	36	54
– курсовий проєкт, год.	-	-
– курсова робота, год.	-	-
– розрахунково-графічна робота (контрольна робота), год.	-	-
– підготовка та складання екзамену, год.	30	30
Підсумковий контроль (залік або екзамен)	екзамен	екзамен

4. Компетентності:

Після завершення вивчення дисципліни студенти повинні володіти наступними компетентностями:

– **Загальні компетентності:**

ЗК-4. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

– **Спеціальні (фахові) компетентності:**

ФК-3. Здатність організовувати та управляти перевезенням вантажів (за видами транспорту).

ФК-12. Здатність організовувати міжнародні перевезення.

ФК-15. Здатність організовувати транспортно-експедиторське обслуговування вантажів.

ФК-18. Здатність провадити комерційну діяльність по організації транспортних процесів (технологій).

5. Очікувані результати навчання з дисципліни

В результаті навчання студенти зможуть:

РН-22. Організовувати міжнародні перевезення. Застосовувати методи оформлення митної документації. Використання методів митного контролю.

РН-25. Використовувати методи організації транспортно-експедиторського обслуговування різних видів сполучення.

РН-29. Організовувати та управляти комерційною діяльністю на транспортному підприємстві

6. Методи навчання 1) словесні: 1.1 традиційні: лекції, пояснення, розповідь тощо; 1.2 інтерактивні (нетрадиційні): проблемні лекції, дискусії тощо;

2) наочні: метод ілюстрацій, метод демонстрацій

3) практичні: 3.1 традиційні: практичні заняття.

7. Критерії оцінювання результатів навчання

Підсумкова оцінка по дисципліні визначається додаванням загальної суми балів по поточному контролю до результату по підсумковому контролю.

Поточна успішність

1. Поточна успішність здобувачів за виконання навчальних видів робіт на навчальних заняттях і за виконання завдань самостійної роботи оцінюється за допомогою 100-бальної шкали згідно зі [СТВНЗ 90.1-02:2023 «Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти»](#). Результати оцінювання поточної успішності здобувачів вищої освіти заносяться у журнал обліку академічної успішності. Під час оцінювання поточної успішності враховуються всі види робіт, передбачені навчальною програмою.

При оцінюванні використовується накопичувальна система. До загальної оцінки входять форми контролю, що представлені в таблиці 2.

Таблиця 2 – Структура оцінки в семестрі (форма підсумкового контролю – екзамен)

Форма контролю	Кількість балів
Поточний контроль теоретичної частини курсу	20
Поточний контроль практичної частини курсу	20
Тестовий підсумковий контроль теоретичного курсу	60
Додаткові бали за активну наукову роботу за профілем дисципліни	Додатково, згідно їх значимості
Разом	100

1.1. Лекційні заняття оцінюються шляхом усного опитування.

Поточний контроль теоретичної частини курсу (0-20 балів):

- опитування або проведення поточного контролю у вигляді тестових або контрольних завдань (0-5 балів);
- розподіл балів, які отримують здобувачі за результатами поточного контролю теоретичної частини курсу, наведений у таблиці 3.

Таблиця 3 - Якісні критерії оцінки результатів навчання теоретичної підготовки

Складова поточної оцінки теоретичної підготовки	Кількість балів за кожний поточний контроль				
	«5»	«4»	«3»	«2»	«0»
Поточне опитування по кожній темі лекції	Відповідь на питання повна, конкретна, містить методику визначення показників, класифікацію та відрізняється творчим підходом	Відповідь на питання вірна але надана не в повному обсязі, при цьому здобувач вільно володіє термінологією та методикою	Відповіді на питання надані частково але в коректній формі, при цьому здобувач володіє основними поняттями та методикою	Відповіді мають неточності, розкрита лише основна суть питань але здобувач володіє базовою термінологією та основами методики	Відповіді відсутні або здобувач не володіє базовою термінологією та основами методики

Загальна оцінка за поточний контроль теоретичної частини курсу проводиться шляхом визначення середньозваженої кількості балів за формулою:

$$K_3^n = 20 \cdot \frac{\sum_{i=1}^{N_L} K_i^n}{5N_L}$$

де K_3^L – оцінка успішності за результатами поточного контролю теоретичної підготовки;

K_i^L – оцінка за i -ту тему лекції;

N_L – кількість лекцій протягом семестру;

20 – максимальна сумарна кількість балів за теоретичну підготовку протягом семестру.

1.2. Практичні заняття оцінюються якістю виконання та оформлення практичної роботи, звіту про виконання практичних робіт під час практичних занять.

2. Підсумковий бал за поточну діяльність визнається як сума балів за:

- складання стандартизованих тестів, усне опитування, відвідування занять та активність комунікації на них;

- виконання завдань, передбачених практичними заняттями.

Розподіл балів, які отримують здобувачі за результатами поточного контролю, наведений у розділі «Підсумкове оцінювання у формі екзамену».

Підсумкове оцінювання у формі екзамену

1. Екзамен проводиться після вивчення всіх тем дисципліни і складається здобувачами вищої освіти в період екзаменаційної сесії після закінчення всіх аудиторних (дистанційних) занять.

До екзамену допускаються здобувачі вищої освіти, які виконали всі види робіт передбачені навчальним планом з дисципліни та набрали не менше 20 балів за поточну успішність.

Якщо поточна успішність з дисципліни нижче ніж 20 балів, здобувач вищої освіти має можливість підвищити свій поточний бал до мінімального до початку екзаменаційної сесії.

2. Підсумковий контроль теоретичного курсу (екзамен) здійснюється у вигляді тестування.

Тестове завдання містить 60 питань по всьому курсу дисципліни. Кожне питання оцінюється в 1 бал. При оцінюванні знань здобувачів шляхом тестування кількість балів визначається відсотком правильних відповідей. При очній формі проведення занять можливе комбіноване (письмове та усне) складання екзамену, що полягає у наданні відповідей на два професійно-орієнтованих питання та вирішенні задачі з наступним коментуванням виконаної роботи.

3. Оцінка за складання екзамену визначається згідно зі шкалою, наведеною в таблиці 4.

4. Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни враховує загальну оцінку за поточну успішність і оцінку за складання екзамену.

Таблиця 4 – Шкала оцінювання знань здобувачів за результатами складання екзамену з навчальної дисципліни

Бали за шкалою ХНАДУ	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Опис
90-100	Відмінно	A	«Відмінно» – теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без

Бали за шкалою ХНАДУ	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Опис
			прогалин, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до максимального.
80-89	Добре	B	«Дуже добре» – теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість більшості з них оцінено числом балів, близьким до максимального.
75-79		C	«Добре» – теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин, деякі практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані недостатньо, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконанні з помилками.
67-74	Задовільно	D	«Задовільно» – теоретичний зміст курсу освоєний частково, але прогалини не носять істотного характеру, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань містять помилки.
60-66		E	«Посередньо» – теоретичний зміст курсу освоєний частково, деякі практичні навички роботи не сформовані, багато передбачених програмою навчання навчальні завдання не виконані, або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального.
35-39	Незадовільно	FX	«Умовно незадовільно» – теоретичний зміст курсу освоєний частково, необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконано, або якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання).
1-34		F	«Безумовно незадовільно» – теоретичний зміст курсу не освоєно, необхідні практичні навички роботи не сформовані, усі виконані навчальні завдання містять грубі помилки, додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до якого-небудь значимого підвищення якості виконання навчальних завдань (з обов'язковим повторним курсом).

Рейтингова оцінка з дисципліни та її переведення в оцінки за національною шкалою і шкалою ECTS здійснюється згідно з Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти ХНАДУ.

5. За активну роботу протягом семестру, виконання індивідуальної наукової роботи та участь у наукових заходах здобувачам нараховуються додаткові бали. Кількість додаткових балів, що нараховується за різні види участі у наукових заходах та активності здобувачів, залежить від їх об'єму та значимості:

- призові місця з олімпіади за профілем дисципліни – 20 балів;
- призові місця на міжнародному / всеукраїнському конкурсі наукових студентських робіт за тематикою, що відповідає профілю дисципліни – 20 балів;
- участь у міжнародному / всеукраїнському конкурсі наукових студентських робіт за тематикою, що відповідає профілю дисципліни – 15 балів;
- участь у міжнародних / всеукраїнських наукових конференціях за тематикою, що відповідає профілю дисципліни – 15 балів;
- участь в олімпіадах і наукових конференціях ХНАДУ за тематикою, що відповідає профілю дисципліни – 5 балів;
- активна участь у дискусіях з проблемних питань під час проведення лекцій або семінарів – до 5 балів за кожний виступ.

В разі наявності декількох наукових результатів, бали по них підсумовуються. Додаткові бали додаються до загальної підсумкової оцінки з дисципліни.

Кількість додаткових балів не може перевищувати 20 балів.

В разі якщо здобувач протягом семестру загалом набрав понад 100 балів, загальна кількість приймається на рівні 100 балів.

8. Засоби діагностики результатів навчання індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, тестування; практичні роботи, реферати ; презентації та виступи здобувачів на наукових заходах, залікове тестування.

9. Розподіл дисципліни у годинах за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять

№ теми	Назва тем (ЛК, ЛР, ПР, СЗ, СР)	Кількість годин		Література
		очна	заочна	
1	ЛК Основи комерційної роботи на транспорті.	1	1	1.1, 1.2
	ПР Аналіз ринку транспортних послуг.	2	1	
	СР -	-	-	
2	ЛК Характеристика транспортних послуг.	1	1	1.1, 1.2, 2.4
	ПР -	-	-	
	СР -Види комерційної діяльності підприємств різних видів транспорту	4	6	
3	ЛК Нормативно-правова база комерційної діяльності на транспорті.	1	-	1.1, 1.2, 3.1
	ПР -	-	-	
	СР Сертифікація системи якості на відповідність стандарту ISO 9000	3	6	
4	ЛК Особливості функціонування транспортних підприємств.	1	1	1.1-1.3
	ПР -	-	-	
	СР Концепції ринкової поведінки підприємства	3	5	
5	ЛК Види договорів між вантажними транспортними підприємствами і споживачами транспортних послуг.	1	1	1.1, 1.2, 2.5
	ПР -	-	-	
	СР Договір транспортної експедиції	3	5	

№ теми	Назва тем (ЛК, ЛР, ПР, СЗ, СР)	Кількість годин		Література
		очна	заочна	
6	ЛК Комерційна робота при організації збуту транспортних послуг.	1	1	1.1, 1.4, 2.1
	ПР Аналіз конкурентів	2	1	
	СР Канали збуту транспортних послуг	3	5	
7	ЛК Вивчення потреб та прогнозування попиту	1	-	1.1, 1.4, 2.1
	ПР -	-	-	
	СР -	-	-	
8	ЛК Стратегії маркетингу транспортних послуг.	1	1	1.1, 1.4
	ПР -	-	-	
	СР Концепції ринкової поведінки підприємства	3	6	
9	ЛК Конкуренція та кооперація на транспорті.	1	1	1.1, 1.4, 2.2
	ПР -	-	-	
	СР Методи аналізу діяльності конкурентів	3	4	
10	ЛК Документальне оформлення доставки вантажів.	3	1	1.1, 1.2, 2.5
	ПР -	-	-	
	СР Система транспортної документації за договором про перевезення вантажу	4	5	
11	ЛК Комерційна робота при прийомі, здачі та на шляху прямуювання вантажу	1	1	1.1, 1.2, 2.4
	ПР Аналіз конкурентоспроможності	2	1	
	СР Документація при міжнародних змішаних перевезеннях	4	6	
12	ЛК Світові та вітчизняні тенденції і перспективи контейнерних потоків	2	-	1.1, 1.2
	ПР -	-	-	
	СР Особливості функціонування контейнерних транспортних систем	3	3	
13	ЛК Комерційне оформлення несхоронності вантажів та страхування перевезень	1	1	1.1, 1.2, 2.2
	ПР - Маркетингові дослідження ринку транспортних послуг технологічним методом	2	1	
	СР Причини та характер несхоронних перевезень	3	3	
Підготовка та складання екзамену		30	30	
Разом	ЛК	16	4	
	ПР	8	2	
	СР	36	54	
Всього за дисципліною		90	90	

10. Орієнтовна тематика індивідуальних та/або групових занять ____

11. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення.

Вивчення навчальної дисципліни передбачає використання персональних комп'ютерів та програм з пакету програмного забезпечення Microsoft Office 2010. Можуть використовуватись навчальні платформи Moodle, Zoom та Socrative.

(за потреби)

Визнання результатів неформальної та інформальної освіти.

Визнання результатів неформального та (або) інформального навчання здобувача передбачає виконання таких процедур, як: подання здобувачем заяви щодо визнання (не пізніше як протягом перших 10 робочих днів від початку семестру вивчення дисципліни); ідентифікацію задекларованих здобувачем у письмовій формі результатів неформального та (або) інформального навчання; оцінювання задекларованих результатів навчання здобувача; прийняття рішення про визнання та зарахування здобувачу всіх чи частини результатів навчання за дисципліною або відмову у визнанні. Порядок реалізації цих процедур регламентується СТВНЗ 83.1-02:2022 «Визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та інформальної освіти».

12. Рекомендовані джерела інформації

1. Базова література

1.1 Нагорний Є. В., Павленко О. В., Волкова Т. В. Електронний конспект лекцій з дисципліни «Комерційна робота на транспорті»: для студентів спец. 275 «Транспортні технології на автомобільному транспорті»: [Електронний ресурс]. Харків: ХНАДУ, 2023. 272 с.

1.2 Нагорний Є.В., Шраменко Н. Ю. Комерційна робота на транспорті: Підручник. Харків: ХНАДУ, 2012. 298 с.

1.3. Крикавський Є.В. Логістика: Навч. посібн. Львів: ЛП, 2014. 476 с.

1.4. Bowersox D., Closs D. Logistical Management: The Integrated Supply Chain Process. McGraw Hill Education, 2017. 752 p.

1.5 Смирнов І.Г., Косарева Т.В. Транспортна логістика: Навч.пос.— К.: Центр учбової літератури, 2021. 224с.

2. Допоміжна література

2.1 Козаченко Д. М., Вернигора Р. В., Малашкін В. В. Основи дослідження операцій у транспортних системах: приклади та задачі [Текст]: навч. посіб. для ВНЗ ДНУЗТ. ім. акад. В. Лазаряна. Дніпропетровськ, 2015. 277 с.

2.2 Ольхова М. В. Оптимізація логістичних процесів [Текст]: конспект лекцій. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2021. 75 с.

2.3 Пилипенко Ю.В. Підвищення ефективності управління вантажопотоками в міжнародних транспортних коридорах: автореф. дис. на здобуття вчен. ступеня канд. техн. наук: спец. 05.22. 01 - «Транспортні системи». Київ, 2019. 20 с.

2.4 Кононенко А. В., Романенков Ю. О., Гатило В. П. Логістика [Текст]: навч. посіб. до виконання практ. робіт. Харків: НАУ ім. М. Є. Жуковського, 2019. 56 с.

2.5 Смирнов І.Г., Косарева Т.В. Транспортна логістика: Навч.пос.— К.: Центр учбової літератури, 2021. 224с.

3. Інформаційні ресурси

3.1 <http://rada.gov.ua>

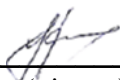
3.2 www.asmap.org.ua

3.3 <http://www.mintrans.gov.ua>

3.4 <https://dl.khadi.kharkov.ua/course/view.php?id=2201>

Розробник (и):

професор кафедри ТТ д.т.н., професор
 (посада, науковий ступінь, вчене звання)
«29» серпня 2023р.

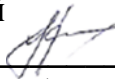

 (підпис)

Євген НАГОРНИЙ
 (прізвище та ініціали)

Робоча програма розглянута та схвалена на засіданні кафедри
 Протокол № 1 від «30» серпня 2023р.

Завідувач кафедри транспортних технологій

професор кафедри ТТ д.т.н., професор
 (посада, науковий ступінь, вчене звання)

 (підпис)

Євген НАГОРНИЙ
 (прізвище та ініціали)

«29» серпня 2023р.

ПОГОДЖЕНО**Гарант освітньої програми:**

доц. кафедри ОБДР, к.т.н., доц.
 (посада, науковий ступінь, вчене звання)

 (підпис)

Ольга ХОЛОДОВА
 (прізвище та ініціали)

«26» вересня 2023 року

Декан факультету транспортних систем:

к.е.н., професор
 (науковий ступінь, вчене звання)

 (підпис)

Юрій БЕКЕТОВ
 (прізвище та ініціали)

«26» вересня 2023 року